

PROTOKOLL
2026-04-28

§ 55 Nämndinitiativ, ergonomiska skor för vårdpersonal

Diarienummer SOC 2026/136

Socialnämndens arbetsutskotts beslut

Under förutsättning att äskad budgetram för 2027-2029 antas beslutar socialnämnden att ge förvaltningen i uppdrag att införa arbetsskor i enlighet med förslag 3.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna Torsby-Nordvärmland har inkommit med nämndinitiativ som lyder:

"Socialdemokraterna ser behovet av bra ergonomiska arbetsskor för vårdpersonal inom socialnämndens verksamheter. socialdemokrater vill säkerställa att de som arbetar inom vården ska kunna ha et långt och hållbart arbetsliv.

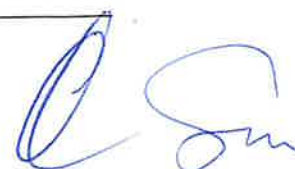
Många anställda står på fötterna många timmar under en arbetsdag, vilket sliter på kroppen. Bra arbetsskor är en viktig del för att minska belastningsskador. Vi tycker därför att arbetsskor ska vara något vi som arbetsgivaren ska bekosta.

- Socialdemokraterna i Torsby-Nordvärmland vill att socialchefen utreder hur man skulle kunna ta fram bra ergonomiska arbetsskor till socialnämndens vårdpersonal. I utredningen ska det framgå hur detta ska genomföras och vilken kostnad detta skulle innebära och hur detta ska finansieras."

Socialnämnden beslutade 2026-03-17 § 33 att ge uppdraget till socialchefen att utreda hur det ska genomföras och vilken kostnad det skulle innebära och hur det ska finansieras.

Svar på nämndinitiativ

Socialförvaltningen har fått i uppdrag att utreda hur ergonomiska arbetsskor kan införas, till vilken kostnad samt möjligheter kring finansiering.

PROTOKOLL
2026-04-28

Utredningen presenterar tre beslutbara alternativ och beskriver hur respektive alternativ kan genomföras i praktiken och till vilken kostnad, bilaga till protokollet.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från socialchef Lukas Löfstrand.
2. Utredning arbetsskor, bilaga till protokollet.

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Torsby kommun
Torsby kommun, 31. Socialförvaltningen
685 80 Torsby

Telefon: 0560-160 00
E-post: sn@torsby.se
Webbplats: www.torsby.se

Datum: 2026-04-22
Diariennr: SOC 2026/136

Till
Socialnämnden

UTREDNING

Utredning gällande ergonomiska arbetsskor för vårdpersonal

Utredningens förslag

Följande förslag utgår ifrån grundförutsättningen att socialnämndens äskande till arbetsskor beviljas.

Socialnämnden föreslås välja ett av nedanstående tre alternativ och ge socialförvaltningen i uppdrag att införa arbetsskor utifrån valt alternativ:

Alternativ 1 – Ersättning mot kvitto med förmånsbeskattning

Socialnämnden beslutar att arbetsskor erbjuds via upphandlat sortiment hos en eller flera skohandlare och att medarbetaren köper skor i butik och lämnar kvitto för ersättning, där ersättningen hanteras som skattepliktig ersättning/förmån.

Alternativ 2 – Nettolöneavdrag

Socialnämnden beslutar att arbetsskor erbjuds via upphandlat sortiment hos en eller flera skohandlare och att kommunen betalar faktura till leverantör, varefter kostnaden tas ut genom nettolöneavdrag (betalning med skattade medel).

Alternativ 3 – Politisk inriktning om skattefri hantering

Socialnämnden beslutar att arbetsskor införs utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och erbjuds via upphandlat sortiment hos en eller flera lokala skohandlare. Arbetsskorna hanteras utan förmånsbeskattning utifrån bedömningen att rättsläget inte är fastslaget, samt att kommunen tar juridisk och ekonomisk risk så att enskild medarbetare inte drabbas av eventuella retroaktiva skattekonsekvenser.

Two handwritten signatures in blue ink are located at the bottom right of the page. The first signature is a stylized, cursive 'A' or 'S', and the second is a more fluid, cursive signature.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har fått i uppdrag att utreda möjliga lösningar för att erbjuda ergonomiska skor inom vård och omsorg. För att göra detta behöver beaktande ske av skillnaden mellan skyddsskor och arbetsskor samt de skattemässiga konsekvenserna. Skatteverket beskriver att ersättning som lämnas när den anställde själv köper arbetskläder utgör kostnadsersättning och att den anställde ska betala skatt på ersättningen. Samtidigt har en del kommuner bedömt att arbetsskor inte behöver ses som skattepliktig förmån och att rättsläget kan beskrivas som otydligt.

Utredningen presenterar tre beslutbara alternativ och beskriver hur respektive alternativ kan genomföras i praktiken genom upphandling av ett urval skor hos en eller flera lokala skohandlare, där personalen provar ut och väljer skor inom avtalat sortiment.

Bakgrund

Socialnämnden har, utifrån ett nämndinitiativ från Socialdemokraterna Torsby-Nordvärmland, gett socialchefen i uppdrag att utreda hur arbetsskor till vårdpersonal kan genomföras och till vilken kostnad (SOC 2026/136).

Frågan om arbetsskor aktualiseras utifrån ett arbetsmiljöperspektiv med fokus på ergonomi. I initiativet lyfts behovet av bra ergonomiska arbetsskor för vårdpersonal inom socialnämndens verksamheter. Initiativtagarna vill säkerställa att de som arbetar inom vården ska ha ett långt och hållbart arbetsliv. Många anställda står på fötterna många timmar under en arbetsdag, vilket sliter på kroppen. Bra arbetsskor är en viktig del för att minska belastningsskador varför man anser att arbetsskor är något som arbetsgivaren ska bekosta.

Definition arbetsskor

Skyddsskor avser skor med särskilda skyddsegenskaper (t.ex. tåhätta/spiktrampskydd) som arbetsgivaren kan behöva tillhandahålla utifrån risk för fotskador. Skyddsskor skiljer sig från arbetsskor på så vis att arbetsgivaren är skyldig att tillhandahålla skyddsskor när sådana krävs utifrån gällande arbetsmiljöregler.

Arbetsskor i denna utredning avser skor som är ergonomiska, bekväma och funktionella för arbetet (t.ex. halksäker sula, dämpning, stabilitet). Dessa bedöms därmed ha en positiv påverkan för att minska olyckor såsom halkskador och också långsiktiga arbetsmiljöeffekter gällande belastningsskador men de saknar skyddsklassning. Det finns inte någon

generell skyldighet att tillhandahålla arbetsskor på samma sätt som för skyddsskor.

Skatterättsliga förutsättningar och tolkningar

Huvudregeln: förmån är skattepliktig om inget undantag finns

Skatteverket anger att om arbetsgivaren ger en skattepliktig förmån ska arbetsgivaren göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på förmånsvärdet. Något definierat undantag för arbetsskor finns ej.

Undantag: arbetskläder/uniform kan vara skattefria enligt 11 kap. 9 § IL

Skatteverket anger i rättslig vägledning att förmån av uniform och andra arbetskläder kan vara skattefria om kläderna är avpassade för tjänsten och inte lämpligen kan användas privat (11 kap. 9 § IL). Skatteverket nämner också att skor/kängor ibland kan ingå i uniform och då omfattas av skattefriheten.

Ersättning mot kvitto beskattas

Skatteverket är tydligt: om den anställde själv köper arbetskläder och får ersättning från arbetsgivaren räknas det som kostnadsersättning och den anställde ska betala skatt på ersättningen.

Tolkningsmöjlighet: inte helt fastslaget att skatteplikt föreligger

Flera kommuner, bl a i Värmlands län, har infört arbetsskor och bedömt att det inte är en skattepliktig förmån bl a utifrån att skorna endast ska användas i arbetet och att de genom krav på ergonomi m m minskar arbetsskador. I flera fall lyfts också ett jämställdhetsperspektiv där personal inom kvinnodominerade vård- och omsorgsyren ska ha liknande arbetsvillkor som mansdominerade.

De kommuner som tagit politiskt beslut om att skatteplikt ej föreligger framhåller ofta att det finns ett utrymme att "pröva sig fram juridiskt" då rättsläget är otydligt utifrån att det saknas prejudicerande domar inom området. Samtidigt bör då påtalas att det finns en fortsatt risk att arbetstagare kan komma att förmånsbeskattas i efterhand. Därför bör kommunen bära risken så att enskilda medarbetare inte drabbas ekonomiskt om bedömningen senare underkänns.

Praktisk hantering

Utredningen utgår från ett upplägg där kommunen:

1. **upphandlar** ett brett sortiment av arbetsskor hos **en eller flera** (lokala) skohandlare, som möter grundläggande krav kring exempelvis pris, kvalité, halkskydd och ergonomi och samtidigt ger ett tillräckligt urval för att passa flertalet medarbetares behov och önskemål.
2. butiken håller ett avtalat urval av modeller (olika läster, storlekar, ev. inlägg),
3. medarbetaren går till butiken och väljer/beställer skor inom sortimentet.

Utredningens 3 alternativ

Alternativ 1 – Ersättning mot kvitto med förmånsbeskattning

Kommunen upphandlar lokalt och fastställer vilka modeller/prisramar som gäller.

Medarbetaren går till avtalad butik och köper skorna privat (betalar själv).

Medarbetaren lämnar kvitto till kommunen.

Kommunen ersätter beloppet (helt eller upp till tak) men ersättningen hanteras i lön som skattepliktig ersättning (förmåns-/lönehantering).

Skatteverket anger att ersättning till anställd som själv köpt arbetskläder är skattepliktig (kostnadsersättning).

Arbetsgivaren ska hantera skatteavdrag/arbetsgivaravgifter för skattepliktiga förmåner/ersättningar.

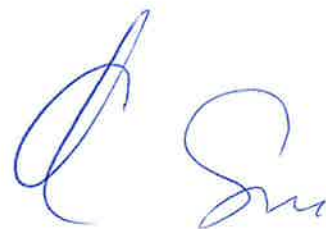
Styrkor: juridiskt förutsägbart (skattehanteringen är tydlig).

Svagheter: mer administration (kvitton/attest/lön) och medarbetaren får nettoeffekt beroende på skatt.

Alternativ 2 – Nettolöneavdrag (medarbetaren betalar själv via nettolön; ingen förmånsbeskattning kvarstår)

Kommunen upphandlar lokalt och fastställer sortiment/pris.

Medarbetaren provar/ väljer skor i avtalad butik.

Butiken fakturerar kommunen (eller kommunen betalar direkt).

Kommunen gör ett nettobaserat löneavdrag motsvarande kostnaden (helt belopp), dvs medarbetaren betalar med skattade medel.

Skatteverket beskriver att betalning med nettolön är en betalning för förmån och att nettolöneavdrag innebär att den anställda betalar med beskattade medel.

Styrkor: låg skatterisk, enkel "ren" princip (medarbetaren betalar själv, men till ett bättre, upphandlat pris), lättare än kvittoflöde om faktureringen standardiseras.

Svagheter: medarbetaren betalar i praktiken hela skokostnaden (skillnaden mot "ingen modell" blir upphandlat pris, kvalitetssäkring och smidigare process).

Alternativ 3 – Politisk inriktning: kommunen bedömer att arbetsskorna inte ska ses som skattepliktig förmån (Värmlands-modellen)

Skatterättslig motivering (som vissa kommuner använder):

Kommunen bedömer att arbetsskor inte är skattepliktig förmån bl a med argument om att de endast ska användas i arbetet för att minska långsiktiga arbetsmiljörisker och att det saknas tydlig rättspraxis. Kommunen är medveten om att frågan kan komma att prövas juridiskt. Den risken som finns bör bäras av arbetsgivaren, inte individen.

Hur det fungerar i praktiken:

Kommunen upphandlar lokalt (ett antal modeller/krav).

Medarbetaren provar/ väljer skor i avtalad butik.

Kommunen betalar skorna via faktura – utan att lägga på förmån i lön (enligt politisk inriktning).

Kommunen beslutar samtidigt om en riskhanteringsprincip: om Skatteverket senare skulle bedöma skatteplikt och det uppstår ekonomiska konsekvenser för enskilda, ska detta hanteras av arbetsgivaren.

Styrkor: upplevs mest jämlikt och arbetsmiljöinriktat; tydlig arbetsgivarambition.

Svagheter: Viss juridisk och ekonomisk osäkerhet kvarstår.

Ekonomiska förutsättningar

Antaganden för jämförelsen:

Berörda medarbetare: ca 500 personer. Bygger på antagandet att erbjudandet gäller fastanställd baspersonal inom vård, omsorg och funktionsstöd.

Kostnad per medarbetare och år: 1 000 kr

Total "skokostnad": 500 000 kr/år ($500 \times 1\,000$ kr)

Finansiering

Finansiering inom förvaltningens befintliga budgetramar för 2027 bedöms ej möjlig utan att det i sin tur leder till kvalitets- eller arbetsmiljömässiga försämringar. För att kunna genomföra förslaget krävs utökad ram.

Alternativ 1 – Ersättning mot kvitto med förmånsbeskattning

Kommunen ersätter skokostnad: 500 000 kr/år

Räkneexempel: Om arbetsgivaravgiften antas vara 31,42% blir merkostnaden ca 157 100 kr och total kommunal kostnad ca 657 100 kr/år.

Övrigt: Administrationskostnad bedöms högre p.g.a. kvittohantering och löneprocess men denna kostnad är ej medräknad i exemplet.

Alternativ 2 – Nettolöneavdrag

Kommunen betalar faktura till leverantör: 500 000 kr/år

Kommunen tar ut samma belopp via nettolöneavdrag: -500 000 kr/år (intäkt/återföring)

Nettoeffekt: **kommunal nettokostnad 0 kr/år** för skorna (exklusive administration), eftersom kostnaden bärs av medarbetaren via nettolön.

Övrigt: Lägre administrativ börda än alt 1 om fakturaflöde standardiseras via upphandlad butik; viss administration kvarstår för avdrag och uppföljning.

Alternativ 3 – Skattefri hantering (Värmlands-modellen)

Kommunen betalar skokostnad: 500 000 kr/år

Ingen förmånsbeskattning läggs på lön (enligt politiskt beslut).

Nettoeffekt: kommunal kostnad 500 000 kr/år.

Riskkomponent: Om Skatteverket senare skulle bedöma att skatteplikt föreligger kan kommunen behöva hantera konsekvenser så att inte enskilda medarbetare drabbas ekonomiskt. Detta kan innebära ytterligare kostnader (t.ex. hantering av avgifter/kompensation) men dessa går inte att fastställa i förväg utan beror på framtida prövning och eventuella beslut om kompensation.

Invärldsbevakning

Då den slutliga hanteringen av ärendet även kommer att involvera HR, inköpschef och ekonomiavdelning så har dessa funktioner tillfrågats för synpunkter.

HR

HR har tillfrågats och påtalar behovet av att tydligare specificera vilka medarbetare som berörs. Med anledning av synpunkten föreslår undertecknad att det i rutiner för införande framgår att det enbart är tillsvidareanställd personal som kan hämta ut arbetsskor. Detta då det enbart vid en tillsvidareanställning är rimligt att se den långsiktiga påverkan på ergonomin/arbetsmiljön.

Ekonomi

Förvaltningsekonomen påtalar den riskkomponent som beskrivs gällande alternativ 3.

Inköp

För att säkerställa att inköpet är en direktupphandling ska takvolymen vara (totalt för alla leverantörer) 700 tkr. Fakturan går till kommunen dels för att kunna dra av momsen och dels för att kontrollera att takvolymen inte överskrider. En fråga som behöver hanteras är om den anställda får lägga till och köpa dyrare skor. Vid en direktupphandling ska leverantörerna få uppge procentsats för lagerförda- och för beställda skor.

Lukas Löfstrand, socialchef
0560-161 76, 070-267 61 45
lukas.lofstrand@torsby.se
Besöksadress: Nya Torget 8, Torsby

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'L' followed by 'S' and 'm'.